१ १०२

नेपाल राजपत्र

भाग २

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ३०] काठमाडौं, फागुन ५ गते २०३७ साल [अतिरिक्ताङ्क ६४

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट जारी गरिबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको अध्यादेश सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०३७ सालको अध्यादेश नं. ३

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

आधिकारिक पाठ मुद्रण विभागले प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश

प्रस्तावना: केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएको र हाल राष्ट्रिय पञ्चायतको अधिवेशन नभएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट नेपालको संविधानको धारा ५७ अनुसार यो अध्यादेश जारी गरिबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस अध्यादेशको नाम "केही नेपाल ऐन (संशोधन) अध्यादेश, २०३७" रहेको छ ।

(२) यो अध्यादेश तुरून्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. राष्ट्रिय पञ्चायत (सदस्य निर्वाचन) ऐन, २०३३ मा संशोधन: राष्ट्रिय पञ्चायत (सदस्य निर्वाचन) ऐन, २०३३ को–

(१) दफा ३ को सट्टा देहायको दफा ३ राखिएको छ:–

"३. उम्मेदवार: सम्बन्धित जिल्ला निर्वाचन क्षेत्रमा मतदान गर्न अधिकार पाएको कुनै पनि व्यक्ति नेपालको संविधानको धारा ३५ र दफा ५ को अधीनमा रही राष्ट्रिय पञ्चायतको सदस्यताको लागि उम्मेदवार हुन पाउनेछ ।"

(२) दफा ४ को सट्टा देहायको दफा ४ राखिएको छ:–

"४. मतदाता: (१) सम्बन्धित जिल्ला निर्वाचन क्षेत्रमा आफ्नो स्थायी घरवास भएको वा सो क्षेत्रमा तोकिएबमोजिम घटीमा एक वर्ष बसोबास गरेको र तोकिएबमोजिमको मितिसम्ममा एक्काईस वर्ष पूरा भएको वा हुने नेपाली नागरिकहरू मतदाता हुनेछन् ।

तर कुनै जिल्ला निर्वाचन क्षेत्रको मतदाता नामावलीमा नाम दर्ता भएको कुनै मतदाताले अर्को जिल्ला निर्वाचन क्षेत्रको मतदाता नामावलीमा आफ्नो नाम दर्ता गराउन चाहेमा तोकिएबमोजिमको मितिसम्ममा तोकिएबमोजिमको अधिकृतकहाँ दरखास्त दिई मतदाता नामावलीमा आफ्नो नाम दर्ता गराउन सक्नेछ ।

(२) प्रत्येक मतदातालाई मतदाता नामावलीमा निजको नाम दरिएको निर्वाचन क्षेत्रमा मात्र मतदान गर्ने अधिकार हुनेछ ।

तर एकभन्दा बढी निर्वाचन क्षेत्रको मतदाता नामावलीमा नाम दर्ता भएको व्यक्तिले एकभन्दा बढी निर्वाचन क्षेत्रमा मतदान गर्न पाउने छैन ।

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) उप-दफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको व्यक्ति मतदाता हुन सक्ने छैन:–

(क) बहुलाएको वा मगज बिग्रेको,

(ख) फौजदारी अभियोगमा दोषी ठहरी कैदको सजाय भोगी रहेको, वा

(ग) निर्वाचन सम्बन्धी अपराध गरेवापत प्रचलित कानून बमोजिम मत दिनबाट वञ्चित भैरहेको।"

(३) दफा ४ पछि देहायको दफा ४क. थपिएको छ:–

"४क. मतदाता नामावली: (१) निर्वाचन आयोगले प्रत्येक जिल्ला निर्वाचन क्षेत्रको निमित्त मतदाताहरूको नामावली तोकिएबमोजिम संकलन गर्नेछ।

तर यो दफा प्रारम्भ हुन अगावै संकलन गरिएको मतदाता नामावली यसै ऐनबमोजिम संकलन गरिएको मानिनेछ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले सम्बन्धित निर्वाचन क्षेत्रको मतदाता नामावली तोकिएबमोजिम प्रकाशित गर्नेछ र नामावलीमा कुनै मतदाताको नाम छुट भएकोमा दर्ता गराउन वा दर्ता भएको कुनै व्यक्तिको नाम, उमेर, बसोबास वा अन्य कुनै व्यहोराको विरोध गरी नाम हटाउन वा व्यहोरा सच्याई माग्न तोकिएबमोजिमको म्याद दिनेछ।

(३) उप-दफा (२) बमोजिम दावी वा विरोधपत्र पर्न आएमा निर्वाचन अधिकृतले सबै सबूद प्रमाणको जाँचबुझ गरी त्यसको अन्तिम निर्णय गर्नेछ र सो निर्णय अनुसार नामावलीमा हेरफेर गर्नु परेमा आवश्यक हेरफेर गर्नेछ।

(४) यस दफा बमोजिम संकलन गरिएको नामावली र त्यसमा जनिएको व्यहोरा तथा तत्सम्बन्धमा प्रयोग भएका लिखतहरू निर्वाचन सम्बन्धी काम कारवाईमा बाहेक अन्य कारवाईमा प्रमाण योग्य हुने छैन।"

(४) दफा ५ को–

(क) उप-दफा (१) को खण्ड (ङ) र (ट) को सट्टा देहायका खण्ड (ङ) र (ट) राखिएका छन्:–

"(ङ) श्री ५ को सरकारको स्वामित्व वा नियन्त्रण भएको संगठित संस्थाको वा सरकारी अनुदान पाएको संस्थाबाट तलब पाउने व्यक्ति वा त्यस्तो संस्थाको बहालवाला कर्मचारी,

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ट) नेपालको संविधानको धारा ३८ को उपधारा (२) अनुसार निष्काशित भएको व्यक्ति ।"

(ख) उप-दफा (१) को खण्ड (छ) र उप-दफा (२) झिकिएका छन् ।

(५) दफा ६ को सट्टा देहायको दफा ६ राखिएको छः–

"६. उम्मेदवारको उमेरको गणनाः उम्मेदवार हुनको निमित्त उमेरको गणना गर्दा निर्वाचन आयोगबाट तोकिएबमोजिमको मितिसम्ममा पच्चीस वर्षको उमेर पूरा गरेको हुनु पर्नेछ ।"

(६) दफा ७ को उप-दफा (३) पछि देहायको उप-दफा (४) थपिएको छः–

"(४) उप-दफा (१) वा (२) बमोजिम नियुक्त भएका निर्वाचन अधिकृत वा मतदान अधिकृतको अनुपस्थितिमा सो अधिकृतले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा जारी गरिएको आदेश अनुसार पालना गर्नु पर्ने काम, कर्तव्य वा अधिकार उप-दफा (३) बमोजिम प्रत्यायोजन गरिएको रहेनछ भने निजको मातहतमा रहेको वरिष्ठ अधिकृत वा कर्मचारीले निमित्त भै प्रयोग गर्न सक्नेछ ।"

(७) दफा ८ को सट्टा देहायको दफा ८ राखिएको छः–

"८. निर्वाचन र सूचनाः (१) राष्ट्रिय पञ्चायतको सदस्यको लागि प्रत्येक जिल्लाबाट नेपालको संविधानमा तोकिएबमोजिमको संख्यामा निर्वाचन गराइनेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम निर्वाचन गराइंदा निर्वाचन आयोगले भौगोलिक अवस्था, मौसम तथा अन्य परिस्थितिसमेत विचार गरी विभिन्न मितिमा विभिन्न निर्वाचन क्षेत्रको निर्वाचन कार्य सम्पन्न गर्ने गरी कार्यक्रम तोक्न सक्नेछ । यसरी तोकिएको कार्यक्रम अनुसार भएको निर्वाचनलाई एकै पटक निर्वाचन भएको मानिनेछ ।

(३) राष्ट्रिय पञ्चायतको सदस्य निर्वाचन गराउन निर्वाचन आयोगले प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रको नाम, मतदान केन्द्रको स्थान, निर्वाचन हुने मिति र मतदान हुने समय तोक्नेछ र तत्सम्बन्धी सूचना मतदाताको जानकारीको लागि प्रकाशित गर्नेछ ।

(४) उप-दफा (३) बमोजिमको सूचना प्रकाशित भएपछि सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतले उम्मेदवारको लागि दरखास्त दिने, छानबीन गर्ने, उम्मेदवारको नामावली प्रकाशित गर्ने, नाम फिर्ता

आधिकारिकता [illegible] बाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ ।

लिने, विरोध गर्ने र उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशित गर्ने मिति, समय र स्थान तोकी सूचना प्रकाशित गर्नेछ ।

(५) राष्ट्रिय पञ्चायतको कुनै सदस्यको स्थान निजको पदावधि पूरा नहुँदै रिक्त हुन गएमा सो स्थानको लागि सम्बन्धित निर्वाचन क्षेत्रमा उप-निर्वाचन गरिनेछ । सो उप-निर्वाचनको लागि पनि यस दफामा उल्लिखित कार्यविधि पूरा गर्नु पर्नेछ ।"

(८) दफा ९ को उप-दफा (२) र (४) को सट्टा देहायका उप-दफा (२) र (४) राखिएका छन्:–

"(२) उप-दफा (१) बमोजिम दरखास्त दिने उम्मेदवारले आफ्नो दरखास्तमा सम्बन्धित जिल्ला निर्वाचन क्षेत्रका मतदाताहरूमध्येबाट कम्तीमा एकजना प्रस्तावक र एकजना समर्थक गरी कम्तीमा दुईजना मतदाताको सही गराएको हुनु पर्नेछ ।

(४) राष्ट्रिय पञ्चायतको उम्मेदवार हुने व्यक्तिले यस दफा बमोजिम दरखास्त दिंदा पन्ध्रसय रूपैयाँ धरौट राख्नु पर्नेछ ।"

(९) दफा ११ को उप-दफा (२) पछि देहायको उपदफा (३) थपिएको छ:–

"(३) दरखास्तको जाँच पूरा भएपछि निर्वाचन अधिकृतले कायम रहेका उम्मेदवारको नामावली प्रकाशित गर्नेछ ।"

(१०) दफा ११ पछि देहायको दफा ११क. थपिएको छ:–

"११क. उम्मेदवारको विरोध: दफा ११ को उप-दफा (३) बमोजिम उम्मेदवारको नामावली प्रकाशित भएपछि दफा ८ को उप-दफा (४) बमोजिम प्रकाशित भएको सूचनामा तोकिएको म्यादभित्र कुनै उम्मेदवारको योग्यता वा दरखास्तको रीत नपुगेको सम्बन्धमा अन्य उम्मेदवारले निर्वाचन अधिकृतसमक्ष उजूर दिन सक्नेछ । त्यस्तो उजूरी सम्बन्धमा निर्वाचन अधिकृतको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

तर निर्वाचन अधिकृतले सम्बन्धित उम्मेदवारलाई आफ्नो सफाइ पेश गर्ने मनासिब मौकाबाट वञ्चित गर्नेछैन ।"

(११) दफा १२ को उप-दफा (१) मा रहेको "दफा ८ बमोजिम" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "दफा ८ को उप-दफा (४) बमोजिम" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(१२) दफा १३ को सट्टा देहायको दफा १३ राखिएको छ:–

"१३. उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन: दफा १२ बमोजिम अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

94

उम्मेदवारले नाम फिर्ता लिने म्याद र दफा ११ क. बमोजिम उम्मेदवारको विरोध गर्ने म्याद समाप्त भएपछि वा उम्मेदवारको विरोध सम्बन्धी उजूरीमा निर्णय भएपछि कायम हुन आएको उम्मेदवारको सूची तयार गरी निर्वाचन अधिकृतले तोकिएबमोजिम उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशित गर्नेछ ।"

(१३) दफा १६ को सट्टा देहायको दफा १६ राखिएको छः–

"१६. मतपत्रः मतदान अधिकृतले मतदातासूचीमा नाम भएका प्रत्येक मतदातालाई तोकिएबमोजिमको रीत पुऱ्याई तोकिएबमोजिमको मतपत्र दिनेछ ।"

(१४) दफा १७ को सट्टा देहायको दफा १७ राखिएको छः–

"१७. मतदानको तरीकाः (१) मतदान गोप्य हुनेछ ।

(२) मतदानको तरीका तोकिएबमोजिम हुनेछ ।"

(१५) दफा १८ को उप-दफा (१) मा रहेको र सो उप-दफाको देहायको खण्ड (ग) मा रहेको, दफा १९ को शीर्षकमा रहेको र सो दफामा रहेको, दफा २० मा रहेको, दफा २२ को उप-दफा (१) र (२) मा रहेको र दफा २४ को दोस्रो हरफमा रहेको "निर्वाचन अधिकृत" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "मतदान अधिकृत" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(१६) दफा २० पछि देहायको दफा २०क. थपिएको छः–

"२०क. नाम ढाँटी आएमा विरोध गर्न पाउनेः (१) कुनै व्यक्तिले नाम ढाँटी मतदान गर्न आएमा उम्मेदवार वा निजको वारेसले पाँच रूपैयाँ धरौट राखी मतदान अधिकृतसमक्ष विरोध गर्न पाउनेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम विरोध भएमा मतदान अधिकृतले बुझी तत्काल त्यसको निर्णय गर्नेछ र सो निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

(३) उप-दफा (१) बमोजिमको विरोध ठीक ठहरेमा मतदान अधिकृतले तुरून्त धरौट रकम फिर्ता दिनेछ र विरोध ठीक नठहरेमा धरौट रकम जफत हुनेछ ।"

(१७) दफा २१ को सट्टा देहायको दफा २१ राखिएको छः–

"२१. मतपेटिका तथा निर्वाचन चिह्नको व्यवस्थाः (१) निर्वाचन आयोगले निर्वाचनमा प्रयोग हुने निर्वाचन चिह्न निर्धारण गर्नेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम निर्धारण गरिएको निर्वाचन

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

चिह्नको सूची अनुसार प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रमा खडा हुने प्रत्येक उम्मेदवारको निर्वाचन चिह्न निर्वाचन अधिकृतले तोकिदिनेछ ।"

(१८) दफा २३ को उप-दफा (१) मा रहेको "निर्वाचन अधिकृतले मतदान बदर गरी तुरून्त निर्वाचन आयोगमा प्रतिवेदन पठाउनु पर्नेछ" भन्ने वाक्यांशको सट्टा "मतदान अधिकृतले सो मतदान केन्द्रमा भएको मतदान बदर गरी तुरून्त निर्वाचन अधिकृतलाई सूचना दिनु पर्नेछ र निर्वाचन अधिकृतले सो कुराको सम्बन्धमा निर्वाचन आयोगमा तुरून्त प्रतिवेदन पठाउनु पर्नेछ ।" भन्ने वाक्यांश राखिएको छ ।

(१९) दफा २४ मा रहेको "सूचना" भन्ने शब्द पछि "मतदान अधिकृतले निर्वाचन अधिकृतलाई तुरून्त दिनु पर्नेछ र सो कुरा" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

(२०) दफा २५ को उप-दफा (१) को सट्टा देहायको उप-दफा (१) राखिएको छः–

"(१) मतदान कार्य समाप्त भएपछि मतदान अधिकृतले दफा २२ बमोजिम बन्द गरिएका मतपेटिकाहरू सुरक्षित तवरले ल्याई निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ । सो निर्वाचन क्षेत्रका सबै मतदान केन्द्रको मतपेटिकाहरू प्राप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले मतगन्ती गर्ने मिति, समय र स्थान तोक्नेछ र उम्मेदवारहरूको जानकारीका लागि सो कुराको सूचना प्रकाशित गर्नेछ ।"

(२१) दफा २६ को सट्टा देहायको दफा २६ राखिएको छः–

"२६. मत वा मतपत्र बदर हुने अवस्थाः (१) देहायका अवस्थामा मत वा मतपत्र बदर हुनेछन्:–

(क) मतदान अधिकृतको सही वा छाप नभएको,

(ख) निर्वाचन हुने सदस्य पदको संख्याभन्दा बढी संख्यामा मत संकेत गरेको,

(ग) तोकिएको मत संकेत बाहेक अन्य कुनै कुरा लेखिएको वा संकेत गरेको,

(घ) च्यातिएको,

(ङ) कुनै चिह्नमा पनि मत संकेत नगरेको,

(च) उम्मेदवार नरहेको चिह्नमा मत संकेत गरेको,

(छ) मत नदिने निश्चय गरी मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिएको,

(ज) कुन उम्मेदवारको लागि मत दिएको हो सो नछुट्टिने गरी मत संकेत गरेको, र

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(झ) जाली मतपत्र ।

(२) एकजनाभन्दा बढी सदस्य निर्वाचन गरिने निर्वाचन क्षेत्रको निर्वाचनमा प्रयोग गरिएको कुनै मतपत्रमा व्यक्त भएको एउटा मत सदर हुन सक्ने र अर्को मत बदर हुने अवस्थाको रहेछ भने त्यस्तो सदर हुने मत कायमै रहनेछ र बदर हुने मत मात्र बदर भएको मानिनेछ ।"

(२२) दफा २७ को सट्टा देहायको दफा २७ राखिएको छ:–

"२७. निर्वाचनको परिणामको घोषणा: (१) मतगन्ती सकिने बित्तिकै निर्वाचन अधिकृतले प्रत्येक उम्मेदवारले पाएको मतको कूल संख्या चढाई तोकिएबमोजिमको ढाँचामा परिणाम तालिका तयार गरी उप-दफा (२) को अधीनमा रही निर्वाचनको परिणाम घोषणा गर्नेछ र त्यसको सूचना निर्वाचन आयोगमा तुरून्त पठाउनेछ ।

(२) एक सदस्य मात्र निर्वाचन हुने निर्वाचन क्षेत्रको मतदानमा सबैभन्दा बढी मत प्राप्त गर्ने उम्मेदवार निर्वाचित हुनेछ । दुई सदस्य निर्वाचन हुने निर्वाचन क्षेत्रको मतदानमा सबैभन्दा बढी मत प्राप्त गर्ने दुईजना उम्मेदवार निर्वाचित हुनेछन् ।

तर कुनै एकभन्दा बढी उम्मेदवारले प्राप्त गरेको मत बराबर भई बढी मत प्राप्त गरेको आधारमा परिणाम घोषणा गर्न नमिलेको अवस्थामा निर्वाचन अधिकृतले गोला हाली निर्णय गर्नेछ ।

(३) मतदानमा मतदान गर्ने मतदाताको कूल संख्याको पाँच प्रतिशतभन्दा कम मत पाउने उम्मेदवारको धरौट उप-दफा (२) बमोजिम निर्वाचित हुने भएमा बाहेक जफत हुनेछ ।

(४) उप-दफा (१) बमोजिम प्राप्त भएका सूचनाहरू संकलित गरी निर्वाचन आयोगले प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रबाट निर्वाचित व्यक्तिको नामावली नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गर्नेछ ।"

(२३) दफा १४ खारेज गरिएको छ ।

३. वर्गीय संगठन ऐन, २०३६ मा संशोधन: वर्गीय संगठन ऐन, २०३६ को–

(१) लामो शीर्षकको सट्टा देहायको लामो शीर्षक राखिएको छ:–

"पञ्चायतका वर्गीय संगठनहरूको स्थापना, गठन, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गर्न बनेको ऐन"

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) प्रस्तावनाको सट्टा देहायको प्रस्तावना राखिएको छः–

"प्रस्तावनाः नेपालको संविधानको धारा ६७ क. अनुसार पञ्चायतका विभिन्न तहको वर्गीय संगठनहरूको स्थापना, गठन, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,"

(३) दफा ३ को सट्टा देहायको दफा ३ राखिएको छः–

"३. संगठनको स्थापनाः गाउँ वा नगर, जिल्ला, अञ्चल र केन्द्रीय स्तरमा देहाय बमोजिमका संगठनहरूको स्थापना हुनेछ र ती संगठनहरूको चिह्न र झण्डा तोकिएबमोजिम हुनेछः–

(क) नेपाल महिला संगठन,
(ख) नेपाल किसान संगठन,
(ग) नेपाल युवक संगठन,
(घ) नेपाल प्रौढ संगठन,
(ङ) नेपाल मजदूर संगठन, र
(च) नेपाल भूतपूर्व सैनिक संगठन ।"

(४) दफा ५ को सट्टा देहायको दफा ५ राखिएको छः–

"५. सदस्यताः (१) दफा ६ को उप-दफा (१) बमोजिमको अयोग्यता नभएको देहायका व्यक्ति देहायका संगठनको सदस्य हुन सक्नेछः–

(क) एक्काईस वर्ष उमेर पुगेको महिला, नेपाल महिला संगठनको,
(ख) एक्काईस वर्ष उमेर पुगेको किसान, नेपाल किसान संगठनको,
(ग) एक्काईस वर्ष उमेर पूरा भै चालीस वर्ष ननाघेको युवक वा युवती, नेपाल युवक संगठनको,
(घ) चालीस वर्ष नाघेको व्यक्ति, नेपाल प्रौढ संगठनको,
(ङ) एक्काईस वर्ष उमेर पुगेको मजदूर, नेपाल मजदूर संगठनको,
(च) एक्काईस वर्ष उमेर पुगेको भूतपूर्व सैनिक, नेपाल भूतपूर्व सैनिक संगठनको ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिमको व्यक्तिले सम्बन्धित संगठनको नेपाल अधिराज्यभित्र रहेको कुनै पनि कार्यालयमा सदस्य शुल्क बापत

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मुद्रण विभाग

पाँच रूपैयाँ बुझाई त्यसको रसीद प्राप्त गरेपछि निज सम्बन्धित संगठनको सदस्य भएको मानिनेछ ।

(३) संगठनको सदस्यता वापत वार्षिक शुल्क पाँच रूपैयाँ तिर्नु पर्नेछ । त्यस्तो शुल्क बढीमा पाँच वर्षसम्मको लागि एकै पटक सम्बन्धित संगठनको कार्यालयमा बुझाउन वा बैङ्कमार्फत पठाउन सकिनेछ ।

(४) यो ऐनको अन्य दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उप-दफा (३) बमोजिम वार्षिक शुल्क नतिरेमा वा स्वेच्छाले सदस्यता त्यागेमा बाहेक पञ्चायतको कुनै तहको सदस्य पदमा निर्वाचित भएको व्यक्तिको सम्बन्धित संगठनको सदस्यता निज त्यस्तो पञ्चायतको सदस्य पदमा रहुञ्जेलसम्म कायम रहेको मानिनेछ ।"

(५) दफा ६ को सट्टा देहायको दफा ६ राखिएको छः–

"६. अयोग्यताः (१) देहायको व्यक्ति संगठनको सदस्य हुन सक्ने छैनः–

(क) गैर नेपाली नागरिक, वा

(ख) मगज बिग्रेको ।

(२) संगठनको कुनै पनि तहको निर्वाचनमा देहायबमोजिमको व्यक्ति उम्मेदवार हुन सक्ने छैनः–

(क) निर्वाचन सम्बन्धी अपराधमा कुनै अदालतबाट कैदको सजाय पाई सो सजाय भोगी रहेको, वा

(ख) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट दोषी प्रमाणित भई सो सजाय भोगी रहेको व्यक्ति ।"

(६) दफा १० को सट्टा देहायको दफा १० राखिएको छः–

"१०. प्रारम्भिक परिषद्ः नगर पञ्चायत र गाउँ पञ्चायतमा तोकिए बमोजिम क्षेत्र कायम गरी प्रत्येक क्षेत्रमा तोकिएबमोजिम संगठनको प्रारम्भिक परिषद् गठन हुन सक्नेछ ।"

(७) दफा १७ खारेज गरिएको छ ।

४. निर्वाचन (अपराध तथा सजाय) ऐन, २०२४ मा संशोधनः निर्वाचन (अपराध तथा सजाय) ऐन, २०२४ को–

(१) दफा ५ को सट्टा देहायको दफा ५ राखिएको छः–

"५. निर्वाचनमा ढाँट्न नहुनेः (१) निर्वाचनको निमित्त कसैले पनि मतदाता नामावलीमा आफ्नो नाम, नागरिकता, उमेर वा ठेगाना ढाँटी नाम दर्ता गराउन वा सो सम्बन्धित कार्यविधिको लागि दरखास्त वा विरोधपत्र दिन हुँदैन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) निर्वाचनमा अर्काको नामबाट वा बनावटी नामले मतपत्र लिन वा मत दिन वा कुनै निर्वाचनमा एक पटक मत दिई सकेपछि फेरि सोही निर्वाचनमा आफ्नो नामले अर्को मतपत्र लिन वा मत दिन वा त्यस्तो कुनै कुरा गर्न महत दिन वा उद्योग गर्न वा दुरुत्साहन दिन हुँदैन ।"

(२) दफा ७ मा रहेको "मतदान हुने दिनमा निर्वाचन अधिकृतले" भन्ने वाक्यांशको सट्टा "मतदान हुने दिनभन्दा तीन दिन अघिदेखि मतदान कार्य पूरा नभएसम्म मतदान अधिकृतले" भन्ने वाक्यांश राखिएको छ ।

(३) दफा ९ पछि देहायको दफा ९क. थपिएको छः—

"९क. निर्वाचन आयोगको निर्देशन पालन गर्नु पर्नेः निर्वाचन आयोगले काममा लगाएका कर्मचारीहरूले निर्वाचन आयोगको निर्देशन पालन गर्नुपर्नेछ । त्यस्तो निर्देशन पालन नगर्ने कर्मचारीलाई निजको सेवा सम्बन्धी नियमावलीबमोजिम निर्वाचन आयोगले विभागीय कारवाई गर्न सक्नेछ ।"

(४) दफा १७ को सट्टा देहायको दफा १७ राखिएको छः—

"१७. अयोग्यता सम्बन्धी प्रश्नको निर्णयः दफा १४ र १६ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो ऐनबमोजिम निर्वाचन विशेष अदालतमा परेको कुनै मुद्दा मामिलामा नेपालको संविधानको धारा ३६ अनुसार निर्णय हुनु पर्ने प्रश्न उपस्थित भएमा निर्वाचन विशेष अदालतले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गरी अन्तिम निर्णयको लागि सम्बन्धित मिसिल सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीशकहाँ पठाउनु पर्नेछ र त्यसरी मिसिल प्राप्त भएकोमा सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीशले नेपालको संविधानको धारा ३६ अनुसार निर्णय गर्नेछन् ।"

लालमोहर सदर मितिः— २०३७।११।५।२

आज्ञाले—
ध्रुवबर सिंह थापा
श्री ५ को सरकारको सचिव

९९८९

श्री ५ को सरकार कानून तथा संसदीय कार्य मन्त्रालय, कानून किताब व्यवस्था समितिबाट प्रमाणित गरिएको छापा मुद्रित गरु हुनेछ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

१९५०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।